

ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА МОЖЛИВІСТІ СКЛАДАННЯ ЗВІТНОСТІ ЗГІДНО МСФЗ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Гордієнко Н.І., канд. екон. наук, професор, Серєда А.Є., студент, Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекєтова

В Україні відбувається реформування системи бухгалтерського обліку. Одним з напрямків є впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності. Для України це є досить важливим кроком при виході на світовий ринок. Особливе значення має впровадження МСФЗ для малих та середніх підприємств, оскільки вони забезпечують робочими місцями велику кількість людей. Саме тому необхідно щоб інформація відносно діяльності цих підприємств була повною, зрозумілою, достовірною. В період розробки Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) вважалося, що вони можуть використовуватися для всіх компаній, однак у світовій практиці МСФЗ не отримали широкого поширення серед підприємств малого та середнього бізнесу. З метою зниження навантаження на малі і середні підприємства щодо складання звітності відповідно до міжнародних стандартів Рада з МСФЗ розробила спрощений стандарт (далі – стандарт для МСБ). Метою Ради з МСФЗ при розробці стандарту для МСБ було, з одного боку, задоволення потреб користувачів звітності компаній малого і середнього бізнесу, а з іншого – зниження вартості складання звітності.

В Україні основним документом, який контролює складання та подання фінансової звітності є Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва». Проте окремі положення викладені і в інших нормативних актах та законах. МСФЗ для МСП є більш детальним та конкретизованим ніж національний П(С)БО 25. Міжнародний стандарт стосується не тільки складання та подання фінансової звітності, а й детально роз'яснює важливі аспекти ведення бухгалтерського обліку саме для малих та середніх підприємств. Крім того П(С)БО 25 не дає власного визначення суб'єкта малого підприємництва. Тому для визначення приналежності підприємства до суб'єкта малого підприємництва необхідно керуватися іншими нормативними документами.

Згідно ст. 55 Господарського кодексу України суб'єктами малого підприємництва є: 1) суб'єктами мікропідприємництва є юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України; суб'єктами малого підприємництва є юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за

середньорічним курсом Національного банку України; суб'єктами великого підприємництва є юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Суб'єктами малого підприємництва (платники єдиного податку), якщо ліміту кількості працюючих немає; обсяг річного валового доходу не перевищує 5 млн. гривень.

Стандарт для МСП визначає малими та середніми підприємствами є суб'єкти господарювання, які: а) не є підзвітними громадськості та б) оприлюднюють фінансові звіти загального призначення для зовнішніх користувачів. Зовнішніми користувачами є, наприклад, власники, що не беруть участь в управлінні підприємством, існуючі та потенційні кредитори, а також кредитно-рейтингові агентства. Отже, базисним критерієм, за яким Рада з МСФЗ пропонує визначати, чи може підприємство використовувати даний стандарт, є не публічність компанії.

Існує два основних підходи до вирішення питання про переведення фінансової звітності на міжнародні стандарти – трансформація та конверсія. Оскільки важливим є саме результат, підприємство має право на свій розсуд обрати найбільш зручний для себе метод. Одні підприємства обирають перший шлях, у тому випадку, коли потрібно періодично, раз на квартал або раз у рік отримувати звітність відповідно до МСФЗ. Інші, йдуть шляхом, який дозволяє оперативно отримувати звітність відразу в двох стандартах, і, таким чином, застосовувати звіти в управлінні підприємством, розробці планів та бюджетуванні тощо. Серед позитивних рис впровадження МСФЗ можна виділити наступне: фінансова звітність стане зрозумілою для іноземних користувачів; ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на малих та середніх підприємствах значно спроститься через застосування єдиного, деталізованого та зрозумілого стандарту; рівень професіоналізму облікових робітників значно зросте; у малих та середніх підприємств з'явиться можливість брати участь у міжнародних тендерах на одержання замовлень.

Проте, разом із перевагами існують і певні труднощі: наявні певні проблеми при впровадженні МСФЗ для МСП, зокрема для малих підприємств витрати на перекваліфікацію працівників буде досить дорого коштувати; не всі малі та середні підприємства мають намір працювати на міжнародному ринку, тому перехід на міжнародні стандарти буде лише зайвими витратами. Сьогодні процес запровадження стандартів МСФЗ в Україні супроводжується труднощами фінансового, організаційного, ментального, кадрового характеру тощо. Однак переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами дійсні. Вони незаперечні для більшості користувачів фінансової звітності, головним чином це дозволяє зробити ведення бухгалтерського обліку відповідним до світових стандартів, звітність українських підприємств стане зрозумілою та зіставною для іноземних користувачів, що призведе до

більш тісного та активного співробітництва. За допомогою МСФЗ українські компанії зможуть ефективніше вирішувати такі завдання, як постійне забезпечення керівництва компаній достовірною інформацією для прийняття управлінських рішень, оцінка наслідків їх прийняття.

Список використаних джерел:

1. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП)[Електронний ресурс] /GAAP in UA. – Режим доступу:<http://www.ifrs.org/IFRS-for-SMEs/Documents/IFRS-for-SMEs UKR.pdf>.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів N 627 (z1242-13) від 27.06.2013

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Мінфіну України від 07.02.2013 р. №73. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> – Законодавство України.

5. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

6. Діділовський О.М. Проблеми та перспективи застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні // Діділовський О.М. // Міжнародний збірник наукових праць. 2011. – № 1(19). – С. 142-146.

7. Колінько Н.І. Відповідність фінансової звітності українських підприємств міжнародним стандартам / Н.І. Колінько, Т.Є. Єзерська // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.4. – С. 215–220.